# U-kirjelmä Energiatehokkuusdirektiivi (EED)

**Ympäristövaliokunta 26.10.2021**

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

# Energiatehokkuustavoitteet

- EU-tason tavoite 2030 energian loppukäytön ja primäärienergiankulutuksen vähentämiselle sitovaksi ja tavoite kiristyy 32,5 % → 38,5 % ( 9 %)
- Jäsenvaltioille jyvitetään energiankulutuksen tavoite komission kaavalla, joka tarkoittaa, että Suomen 2030 energian loppukäyttö rajataan tasolle ~255 TWh
- Koko julkisen sektorin energian loppukäyttöä koskeva vuosittainen sitova 1,7 % vähentämisvelvoite
- Jäsenvaltiokohtaiseen sitovaan kauden 2021-2030 energiansäästövelvoitteeseen tulee uusi kausi 2024-2030 ja sille todella merkittävä korotus
  - vuotuinen tavoite nousee 0,8 % → 1,5 % ja vuosisäästö 2,4 TWh → 4,5 TWh

# Muita keskeisiä velvoitteita

## Julkisen sektorin rakennusten peruskorjausvelvoite

- Nykyinen valtion keskushallinnon rakennuskantaan kohdistuva 3 % korjausmäärää vastaava säästötavoite muuttuu koko julkisen sektorin rakennuskantaa koskevaksi 3 % peruskorjausvelvoitteeksi. Peruskorjauksen vaatimustasoksi tulee uudisrakentamisen ns. lähes nollaenergiataso

## Kaukolämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien kriteerit

- Velvoite lisätä uusiutuvan energian osuutta ja hyödyntää hukkalämpöä (2026, 2035, 2045 ja 2050). Fossiilisen polttoaineen käyttö ei saa lisääntyä, pl. maakaasu.

# Horisontaaliset arvoteemat

## Energiatehokkuus ensin –periaate

- Periaatetta käytettävä suunnittelussa, toiminnoissa ja merkittävissä investointipäätöksissä energia-alalla sekä muilla sektoreilla silloin, kun toiminnalla on vaikutusta energiankäyttöön tai energiatehokkuuteen.
- Periaatteen käyttö on todennettava ja siitä on raportoitava komissiolle

## Energiaköyhyys

- Energiatehokkuustoimia on kohdistettava, ja osa energiansäästövelvoitteesta on saavutettava energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja tarpeen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden keskuudessa

# Hallinnollisen taakan lisääntyminen

## Lisää tiedonkeruuta, raportointia, seurantaa ja valvontaa mm.

- Energiatehokkuustoimien todentamisen ja seurannan kiristyminen
- Julkiselle sektorille ehdotettujen uusien sitovien tavoitteiden toteuttamisen suunnittelu, seuranta, todentaminen ja raportoiminen
- Hukkalämmön hyödyntämisen suunnitelmat ja kustannushyötyanalyysit
- Pakollisten energiakatselmusten järjestelmän uusiminen
- Energiatehokkuus ensin –periaatteen käyttöönotto ja sen todentaminen ja raportointi

## Hallinnollisen taakan merkittävä kasvu myös yrityksille ja kunnille

# Vaikutukset Suomelle

# Vaikutuksia Suomelle

- Komission ehdottamien tavoitteiden ja velvoitteiden vaatimustaso kiristyy niin paljon, että kokemus sen tason toimista ja niiden vaikutuksista puuttuu
  - Esimerkiksi vuoden 2030 tavoitteen (255 TWh) edellyttämä 6 TWh:n vuotuisen energian loppukäytön vähentäminen
- Julkisen sektorin rakennusten peruskorjausten kustannukset valtiolle 200 milj. euroa/vuosi ja kuntasektorille 3,6 mrd. euroa/vuosi. Kustannussäästöksi arvioitu 10-15 milj. euroa/vuosi. Päästövähenemä 0,02-0,03 milj. CO2-ekv.t.
- Sitovan energiansäästövelvoitteen kasvu 2,1 TWh/a, investointitarve 1,2-2,0 mrd.euroa/vuosi. Päästövähenemä 0,2-0,3 milj. CO2-ekv.t.
- Hallinnollisesta työstä merkittävä lisätarve taloudellisiin resursseihin ja työvoimaan
- Paljon vaikutuksia lainsäädäntöön: muutoksia pääasiassa energiatehokkuuslakiin, mutta julkisen sektorin velvoitteet saattaa edellyttää uutta lainsäädäntöä

# Valtioneuvoston keskeiset kannat

# Valtioneuvoston keskeiset kannat - Energiatehokkuustavoitteet

- Valtioneuvosto voi hyväksyä **EU-tason energian kulutuksen kiristämisen** siltä osin, kun se todellisesti vie Euroopan unionia kohti vähintään 55 prosentin ilmastotavoitteita. Valtioneuvosto katsoo, että energian kokonaiskulutus- ja loppukäyttötavoite ei saa vaarantaa hiilineutraalisuustavoitetta.

- Energiansäästövelvoitteen osalta valtioneuvosto ei pidä esitettyä **energiatehokkuusvelvoitteen tavoitetason korotusta 0,8 % → 1,5 %** perusteltuna tai realistisena tilanteessa, jossa vain osa jäsenvaltioista saavutti velvoitekauden 2014-2020 tavoitteen. Säästöjen hyväksymiskriteereiden ja todentamisvelvoitteiden kiristämiset on otettava huomioon tavoitteen asettelussa.

# Valtioneuvoston keskeiset kannat - Energiatehokkuustavoitteet

- Komission tavoin valtioneuvosto haluaa edistää julkisen sektorin energiatehokkuutta. Valtioneuvosto pitää **julkisen sektorin vuotuista sitovaa 1,7 prosentin energian loppukäytön** vähentämisvaatimusta ongelmallisena lisääntyvien kustannusten ja hallinnollisen rasitteen vuoksi.

- Valtioneuvosto ei pidä tarkoituksenmukaisena **kaavamaista julkisen sektorin rakennuskantaan kohdistuvaa 3 % peruskorjausvelvoitetta**, jossa korjauksen tasovaatimukseksi asetetaan uudisrakentamisen lähes nollaenergiataso. Julkisen sektorin tulee voida kohdistaa käytössään olevat taloudelliset resurssinsa mahdollisimman vaikuttavaan päästöjen vähentämiseen ja hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseen kaikin käytettävissä olevin keinoin. Huomioon on myös otettava kansalliset erityispiirteet olemassa olevien rakennusten energiatehokkuuden vähimmäisvaatimuksia koskien

# Valtioneuvoston keskeiset kannat

- Valtioneuvosto suhtautuu **myönteisesti energiatehokkuus ensin – periaatteeseen** ja sen huomioon ottamiseen. Käyttöönotto ei saa tarkoittaa sitä, että luovutaan kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä keskeisenä pyrkimyksenä. Valtioneuvosto suhtautuu varauksella periaatteen käyttöönottoon liittyviin valvonta, seuranta- ja raportointivaatimuksiin. Velvoite periaatteen käyttöönotosta ei saa johtaa kustannustehottomiin tai päästöjen vähentämistavoitteen kannalta epätarkoituksenmukaisiin ratkaisuihin.
- Uusiutuvan energian ja päästökauppadirektiivien lämmitykselle asettamien velvoitteiden ja vähimmäiskriteerien lisäksi, ei **järjestelmäkohtaisia vähimmäiskriteerejä kaukolämmölle tai kaukojäähdytykselle** ole tarpeen tässä säätää. Jäsenvaltioille on jäätävä tilaa toteuttaa kustannustehokkaat toimenpiteet ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.